

MAGYAR NÉPLAP

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI KATOLIKUS HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN PÉNTEKEN 16 OLDAL TERJEDELEMMEL.

Előfizetési ára:

Egész évre	1.80
Fél évre	—,95
Negyed évre	—,50

Egyes szám ára 4 kr.

Szerkesztik!

LEPSÉNYI MIKLÓS
és
NÉMETH GELLÉRT.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, VIII., Práter-utca 44.
Egy petsor hirdetés ára 10 krajcár.

A halottak emlékéen.

Visszaemlékezések

Én már 1874-ben, ezelőtt 25 évvel, amikor *Molnár* prelátus ur valahol az iskolapadokat fariésgálta, szóval és írásban hirdetem, hogyha hazánkban a földműves elem elszegényedését, melyet a már akkor uralgó irány, t. i. a zsidóság becézése elősegít, — közönnyel tekintjük, kétségtelen, hogy a szocializmus eszméi a jövőben társadalmunkra nézve veszélyesek lesznek, különösen, ha a parasztsztyály kizsákmányoltatásának, kiszípolozásának határt nem szabnak, ha évek múlva a parasztság koldussá lesz, ha a felsőbb és műveltebb körök vállvetve azon nem működnek közre, hogy ez ország idegen és bevándorlott zsidóság lerakódó helyévé, aranybányájává ne váljék. Ellen esetben a szocializmus tanáinak dús aratásuk leszen nálunk is. A szocialisták ugyanis már akkor belátták azt, hogy egyedül a gyári munkásokkal hatalomra nem juthatnak, azért már akkor az volt főtörekvésük, hogy tanáikat a mezsei munkások és kisgazdák közt terjesszék és a keresztény vallásnak a lelkekre levő még nagy hatalmát lerontsák.

Ezen 25 év előtti fölszólalásomnak az volt a célja, hogy figyelmeztessem az illetékes köröket azon veszélyre, mely a magyar parasztság elszegényedésével hazánkra háramlik.

Ugyanekkor kijelentettem azt is, hogy nekem erős abbéli meggyőződés, hogy a keresztény vallásos érzélem legerősebb támasza a társadalomnak. Valamint helyesltem *Tisza* Kálmán abbéli nézetét is, (amelyet azonban ő, mint minden szent meggyőződését, azóta megváltoztatott, én azonban nem), hogy az állam senkire se parancsolhatja azt, hogy ki mit higgyen, hanem érdeke ellen lenne az, ha a vallástalanságot (felekezetenküliséget) megengedné és törvénybe iktatná, *Tisza* Kálmán, dacára ezen nézetének, a felekezetenküliséget mégis a nyakunkra hozta. Én pedig a 25 év előtti nézetemet ma is helyesnek tartom, azért követelem a revíziót, ennek kapcsán pedig a felekezetenküliség eltörlését is.

A szocializmusnak két gyökere van: egyik a vallástalanság terjedése, a másik a nép elszegényedése. Nekünk néppártiaknak tehát ezen két erős gyökeret kellene elválnunk, még pedig közös erővel, nem pedig úgy, mint *Molnárék* teszik, — egymás ellen törve. Mert kérem szeretettel, a kérdést nem szabad ám úgy tenni föl, amint azt *Molnár* prelátus ur föltette, hogy hát: lássuk, ki lesz az erősebb? a plebános urak-e, vagy a nép? (Micsoda szörnyű még gondolatnak is: a lelkiatyát a hívőkkel szembeállítani és összeveszíteni!) hanem úgy kell föltenni, hogy ki tud többet használni a népnek:

azok-e, akik csak a revíziót emlegetik, a népnek ezer meg ezer bajával pedig nem törődnek, vagy azok-e, akik a revízió követelése mellett mindent megmozgatnak, semmit meg nem vetnek, mint gondoskodásukra érdemtelent, semmi nehézségtől vissza nem riadnak, semmi gáncstól meg nem ijednek: akiknek semmi se nagy, semmi se csekély, ha arról van szó, hogy a nép javát előmozdítsák, a nép érdekeit szolgálják, boldogulását elősegítsék? Mert mindennek a gondosságnak két erős ösztönzője van: a nép iránt való határtalan szeretet és azon öntudat, hogy édes hazánkat is úgy lehet szolgálni legjobban, ha a népet szolgáljuk. Hiszen a nép a legbuzgóbb védője szent vallásunknak s a nép a legelszántabb katonája a hazának. És kérdem: szolgálhatjuk-e jobban és szebben a népet, mint mikor terhein akarunk könnyíteni? Terhein, mondom, mert a népnek vannak ám nagy terhei, habár azokat a 14 pontu urak, különösen pedig *Zichy*, *Molnár* és *Mócsy* nem akarják is meglátni. Mert miben állt eddig a mi államkormányzasi bölcseségünk? Emelni az adót, a mennyire csak lehet és behajtani azt oly szigoruan, amennyire csak lehet. Onnét venni a pénzt, ahonnét lehet; nem ismerni létminimumot sehol és senkinél. Emeltük is aztán úgy az egyenes, mint a közvetett adókat a legmagasabb fokig, úgy, hogy immár *Lukács* pénzügyminiszter kénytelen volt kijelenteni, hogy adórendszerünk tele van igazságtalansággal, aránytalansággal, egyenetlenséggel. A progresszív (fokozatos) megadóztatás ma is megvan, csak hogy *lefelé*, a kisbirtokosok felé.

Ugy látszik azért ijedtek meg *Zichyék*, mikor mi a létminimum megállapítását (a 20 hold adómentességét) kezdtük követelni, hogy akkor majd ő ellenük, a gazdagok ellen is alkalmazásba fog vétetni a fokozatos megadóztatás és majd *Molnár* prelátus ur is fog részesülni ebben az áldásban, ha majd püspökké lesz. Azért kapalózzik és rugdalózzik ő legjobban a fokozatos megadóztatás ellen.

Lásd, szegény nép, hogy megesik sorsodon a szívük!

A nagyobb jövedelmek gyöngén, szinte alig vannak megadóztatva; a nagyobb vállalatok nemcsak adókedvezményeket élveznek, hanem hozzá még államsegélyben is részesülnek. A kis jövedelmeket szorítja az adóprés legjobban, holott azoknak adómenteseknek kellene lenniök.

A mai viszonyok megváltoztatását a társadalmi érdek és a nyomasztó közgazdasági helyzet is parancsolólag megköveteli. S ha a viszonyok mai állapota meg nem változik, — maga az állam lesz bűnös, ha a szocializmus táplá-

lékot talál és az orvoslást meg nem engedett eszközökkel is keresi.

A mai állapotokat maga a pénzügyminiszter is elítélte már és a 14 pontú urak mégis fenn akarják azokat tartani. Akkor dobják el maguktól a néppárt elnevezést, mert nem méltók rá és csak félrevezetik vele a szegény népet és vegyék föl az úri vagy pécsovics párt elnevezést. De ugy-e, ezzel az igazi nevükkel nem tudnának se munkást, se parasztot fogni?

Még a súlyos földadót is könnyebben meg lehetne bírni, ha az egymással szövetséges közvetítő kereskedelem nem lenné el a mezőgazdasági termékek árának egy igen tetemes részét. De versenyeznek a pénzügyminiszterrel a termelők megadóztatásában, sőt biztosabban adóztatják meg azt, mint a finánc. Ezt azonban a miniszter nem akarja észrevenni, mert fél tőlük.

Igy aztán mindenki csak arra a szegény védtelen népre utazik, akár legyen az tőkés és munkaadó: a munkásra; akár a kereskedő: a kiskgazdára: — azt tesznek vele, ami tetszik.

Ezt okvetlen orvosolni kell. Jönnék-e majd itt segítségünkre a 14 pontú urak? Vagy itt se? A munkások és a kiskgazdák talán majd jönnek. Ha nem, — ők fogják megbánni, nem mi.

Azt is mondja a fináncminiszter ur, hogy az adókulesot nem hajlandó lejjebb szállítani. Pedig jó volna ám már egyszer azon a gyenyeralis kulcsos is, melylyel mindenkinek a pénzes fiókját föl tudják nyitni, egy jókorát fordítani, még pedig ne mindig csak lefelé, mert a szegény embert ugyanis húzza az ág is. Bizony preláthus ur, akarom mondani: fináncminiszter ur! Aztán meg, miért is fizessük mi magyarok a legmagasabb adót kerek e világon?

Ha azt, amit 25 év előtt irtam és mondtam, megszivelték volna azok, akiket illet, — nem lett volna szabad bevándorlás engedélyezve Galiciából és Lengyelországból azoknak, kik eddig elé hét felső megyét lelegeittek, s Rákóczy volt jobbágyait koldusbotra juttatták. Az ottani paraszttal nem vágathatnának össze egy öl fát egy 3 krajcáros pakli dohányért; nem vághatták volna ki boszubból az alsó-verecei esperes lovainak a nyelvét; nem gyujthatták volna föl három év alatt kétszer a verebesi és alsóbisztrici lelkészeknek és a laturkai rutén parasztnak a házat és szénakazlaít. Szóval, ha szavaimat megszivelték volna, nem tartaná most rettegésben ez a törvényt nem ismerő, rendet bontó beözönlött nép a felsőbb vármegyék összes lakosságát küllönbség nélkül ur, vagy paraszttá.

Ha azt, amit 25 év előtt irtam és mondtam, megfogadták volna: ma nem volna annyi pogány földesur, nem volna annyi gazdag pogány bérlő kath. főpapok és főurak földjein; nem volna oly

elszegényedett és oly nyomorult keresztény nép hazánkban; nem volna pogány, hanem keresztény világ Magyarországon.

Nem fogadták meg akkor s ide kellett jutnunk; nem fogadják meg ma se s el kell pusztulnunk.

Dr. Bakonyi Elek.

POLITIKAI HIREK.

A 29 pont követelése.

A néppárt mult vasárnap négy helyen tartott népgyűlést. E gyűlések egyikén, a *torlócin* felszólalás történt a 29 pont érdekében. A kis esetkét az Alkotmány a következőképen adja elő:

Zichy János gróf beszéde alatt a hallgatók egyike szót kért s a következőket mondá:

„Molnár János pápai preláthus, eddig a néppárt elnöke, most megtagadta a 29 pontot.”

Ennyit mondott; akart-e tovább beszélni, nem lehet tudni, de tőszomszédságában emberei haragosan rámondultak:

— Hallgass. Ne beszélj. Többet ér a 14 pont, mint a 29. Szóval bebizonyosodott, hogy mindenkinek nem tanácsos improvizálni egy népgyűlésen.

Zichy János gróf pedig így folytatta:

— Barátom, a 14 pontból még egy se valósult meg teljesen máig, majd ha megerősödünk, hogy mi diktálunk, akkor nem 29, de 100 pontot fogunk gondoskodni. (Óriási, hatalmas éljenzés tört ki mindenfelől. Eljén a 14 pont. Eljén Zichy. Eljén a néppárt.) Ez volt a 29 pontnak rövid története: a hallgatóság csak alkalmat nyert a néppárt hatalmas megéljenzésére.”

Ekkép az *Alkotmány*.

Nem tudjuk hűen van-e visszaadva a kis történet, de hát azt nem is szűksége kutatnunk. Mi örvendetes dolognak tartjuk, hogy találkozott egy bátor férfiú, (kár, hogy a nevét nem tudjuk,) aki több ezer hallgató között szót mert kérni és a 29 pontot elő merete hozni. Ez a kétségtelen bizonyosság arra, hogy annak a barátunknak helyén van a szíve.

Több szavunk van azonban Zichy János gróf ur feleletéhez. Zichy gróf ur válasza se nem új, se ki nem elégtő. Nem új, mert ily feleletet egy másik néppárti képviselő adott, egyik másik gyűlésen, a 29 pont egyik követelőjének. Midőn ezt nekünk az a képviselő ur elbeszélte, mi azt válaszoltuk rá: „Ez nem komoly felelet”. S ő ekkép válaszolt a mi megjegyzésünkre: „Hát te komoly feleletet akarsz ilyenkor!” Zichy János urnak is azt mondjuk, hogy felelete nem komoly felelet. S kimondjuk azt is, hogy mi igenis, komoly feleletet várunk ilyenkor is. Komoly feleletet, mert a népgyűlés nem komédia, ahol a szónokok csak mókázhatnak. Mivel Zichy gróf ur felelete nem komoly, nagyon természetes, hogy kielégítő se lehet. Hiszen nem azt kérdezték a gróf urtól: mit fognak csinálni, ha majd a 14 pont megvalósul? S ő mégis arról beszélt, pedig arra senki se volt kíváncsi: Könnnyű ám tisztelt gróf ur, akkorra ígérni nem 29, hanem 100 pontot, ha majd a 14 megvalósul, mert hisz a gróf ur is ép úgy tudja mint mi, hogy annak a 14 pontnak teljes megvalósulását, általános szavazati jog nélkül

mi közülünk egy se éri meg. Tehát arra az időpontra ígérni aranyhegyeket, nagyon könnyű. Mivel a 14 pont megvalósulásáig nem lehet várunk, mert addig az egész nemzet koldussá lesz, azért mondjuk azt, hogy előbb a legszükségesebb intézkedéseket kell nyélbe ütni, legelőször pedig az általános szavazati jogot kell behozni, mert amint ez meglesz, akkor veszik majd csak elő a népre üdvös alkotásokat, minthogy akkor félni fognak a néptől, mely szavazó lévén, megdöntheti a nép ügyét föl nem karoló kormányokat. Mig azonban az általános szavazati jogot be nem hozzuk, addig a nép hiába kér segítséget, hiába kiáltoz bármit, revíziót is. — senki se hallgatja meg. Mikor tehát mi általános szavazati jogot követelünk, az üstökénél fogjuk meg a dolgot, ott, ahol kell, ahol szorítani tudók a liberális kormányokat. Sajnos, hogy a néppárti urak ezt nem tudják megérteni. Pedig oly egyszerű, oly világos!

Az indemnitás.

A képviselőház hétfői ülésén terjesztette be Lukács László pénzügyminiszter törvényjavaslatát, a melyben fölhatalmazást kér, hogy a jövő év első négy hónapjában az idei költségvetés alapján elláthassa a közterheket és az állami kiadásokat. A pénzügyminiszter a fölhatalmazást azért kéri, mert a jelen viszonyok közt alig lehet kilátás arra, hogy a rendes időben benyújtott költségvetési előirányzat még ennek az évnek a folyamán törvényerőre emelkedhessen, ugyanis a költségvetés egyik fontos alkotó része a közügyi kiadások előirányzata mindeddig tárgyalható nem volt. Négy hónapi fölhatalmazásra pedig azért van szükség, mert a képviselőház ebben az évben aligha fogja megkezdni a költségvetés tárgyalását.

Palota a postatakarékpénztárnak.

A kormány törvényjavaslatot nyújtott be a képviselőháznak, melynek ez a címe: *Törvényjavaslat a magyar királyi postatakarékpénztár elhelyezése céljából emelendő épületről.* A törvényjavaslat, melynek öt paragrafusa van, fölhatalmazza a kereskedelmi minisztert, hogy a postatakarékpénztár elhelyezésére az Ujéület helyén állami épületet építhessen. Az állami épület telkének vételére, az épület létesítésére és berendezésére szükséges összes költségek fedezetéül a postatakarékpénztár tartalékalapjából legföljebb két millió koronányi összeget bocsátanak a kereskedelmi miniszter rendelkezésére.

Országgyűlés.

Október 30.

Hosszú szünet után ma végre volt egy ülése a képviselőháznak is. De alig hogy kipakkoltak, már ismét bepakkoltak, mert mindjárt ki is mondták, hogy november 4-ig megint nem jönnek össze a képviselő urak. Így aztán már csakugyan nem szakadnak bele a munkába. A mai ülés is csak egy félóra hosszáig tartott, nem tovább. Három miniszter nyújtott be egy-egy törvényjavaslatot s volt egy interpelláció. Lukács László pénzügyminiszter az indemnitásról, Darányi Ignác a gazdasági munkavállalkozókról és a közmunkák nap-számairól, Hegedüs Sándor pedig a postatakarékpénztár palotája építéséről nyújtottak be törvényjavaslatokat.

Az interpellációt Barabás Béla intézte a miniszterelnökhöz, azon botrányosság miatt, hogy a magyarul, jellemmel jelentkező tartalékosokat a katonaság bünteti, elzárja. Ez a magyar nyelv jogainak galád megsértése, a nemzet arcul csapása, amit tűrni nem szabad, mert gyávaság volna. Barabás elégtételt s a magyar nyelv jogainak tiszteltét követelte.

Dacára, hogy a miniszterelnök jelen volt az ülésen, nem felelt az interpellációra.

A cél felé.

Nekünk katolikusoknak — az én fölfogásom szerint — az a célunk lehet csupán, hogy isteni eredetű szent vallásunk iránt tiszteletet, tanításai és parancsai iránt engedelmességet, egyházunknak szabadságot és békét, népünknek pedig tisztességes megélhetési módot szerezzünk. Arra kell törekednünk, hogy a jó vetést őrizzük és megóvjuk, a konkolyt pedig kiirtsuk. Ezt is okosan, nehogy a konkolyt irtván, a jó vetést is összetiporjuk, vagy vele együtt kiirtsuk.

Ez lévén a fölfogásom célunk iránt, törekvésem se irányulhat másra, mint ezen cél elérésére. Már most csak az evangéliumi okosság tanácsára kell hallgatnom: az alkalmas módot kell használnom és akkor biztosan haladok célom felé.

Hogy az isteni alapítású egyház milyen eszközt tart legjobbnak, milyen módot legalkalmasaknak ennek elérésére: azt megmondották Krisztusnak földi helytartói, akik buzdítottak rá bennünket, hogy csináljunk katolikus sajtót, adjunk ki kath. szellemű nyomtatványokat, főképp pedig hírlapokat. Mi, Krisztus Urunk földi helytartóinak ezen tanácsát figyelmébe ajánlottuk az egész magyar katolikuságnak: a püspöki karnak, a főúri világnak, a papságnak és a népnek egyaránt és intettünk mindenkit e tanács megszívlelésére. Akartuk, hogy a katolikuság alapítson sajtót, nyuljon az alkalmas eszközhöz.

Senki nem hallgatott ránk, csak az a szegény nép, amely mindig kész Krisztus böles földi helytartóinak tanácsát megfogadni és még akkor is követni, ha az szegénytől anyagi áldozatot kíván.

Igy jött létre egy nyomda *Szent-Gellért* címen, a vértanu-püspök ótalma alá helyezve. Megindultunk a cél felé, azonban utközben letörtünk, megbuktunk, mert Zichy Nándor gr. ur és társai (a Sz.-István-társulatot értjük itt, melynek világi elnöke Zichy Nándor gróf ur) az egyház ellenségeit támogatták ellenünkben, mint azt egy másik cikkünkben el fogjuk mondani lapunk más helyén.

Akkor nem értettem meg ezeket az urakat, nem tudtam megérteni miért szövetkeznek az egyház ellenségeivel.

Most már kezd előttem világos lenni a dolog.

Lapjuk 4-ik számában a vezércikk ad némi fölvilágosítást. Nem tökéleteset, mert azok az emberek egyenesen, nyiltan, őszintén még eddig soha sem nyi-

latkoztak, hanem úgy tesznek, mint Bodóné tett, mikor tőle a bor árát kérték, — de mégis többet a semminél.

Az igazi férfi bizonyos célt tűz ki maga elé — az igazi *katolikus*-férfi azt, amit a cikk kezdetén jelöltem meg — és azt úgy törekszik elérni, amint kell, vagyis nem tévelyeg erre-arra, mint akinek bizonyos iránya és célja nincs, hanem mindig előre tör, egyenes irányban.

Vannak, akiknek rejtett céljuk van és ezek *bujkálnak*, titkos utakon járnak.

Végre vannak beszámíthatlanok. Ezek csak *tévelyegnek*, előre-hátra járnak, vagy körben *forognak*, mint a kergető birka, melynek természetesen nem kitűzött célja, hanem *fejbaja* van, amely miatt kénytelen szegény pára forogni.

Hogy a mi ellenségeink, a kezdet óta megbuktatásunkra törekvő csapat, melyik osztályba sorozható a három közül, azt döntse el maga az olvasó közönség, mi csak figyelmeztetjük a lapjukra („Néppárt“ ujság 4. szám) melyben jelzik, hogyan mennek ők céljuk felé. Jelzik egy karika (○) jellel is, meg jelzik szóval is, hogy t. i. „*forogva*“. Miután pedig forgás csak körben képzelhető, nagyon helyesen jelezték tehát a céljuk felé való haladásukat egy *karikával*. De ha nem mondták volna is, hogy forogva kell a cél felé törni, a karika mindent megmagyarázna, mert régen tudjuk, hogy amit ők akarnak, az mind csak: fából vaskarika.

Érdemes ám ezeknek az uraknak a gondolkozás módját (majd em azt mondtam: a szellemi szegénységét) megismerni, — lássuk hát a cikket.

Azon a panaszon kezdi, hogy a katolikusoknak egy része nem teljesíti kötelességét, hanem alszik.

Ez való igaz. Én magam is tudok rá példát mondani a saját tapasztalatomból. Például a politikai világban született bizonyos 29 pont, mely — a fölfogás szerint előnyösen vagy hátrányosan, de mindenesetre igen erősen érdekelte a katolikusokat, akik kénytelenek voltak vagy ellene vagy mellette állást foglalni. S ezt meg is tették. Ellene ugyan nem tiltakozott egy lélek se, de mellette annál többen lelkesedtek. Egyszer csak, valami másfél év múlva, jelenik meg bizonyos nyilatkozat, melyben egynéhány katolikus tiltakozik a 29 pont ellen és közöttük — uram bocsá! — a legtöbb olyan, ki azokat a pontokat másfél éven át karjain hordozta, sőt még az országháza is bevitte.

Hát, hogy ez az egynéhány katolikus átaludta a másfél évet, — az egészen bizonyos. Bizonyos annál is inkább, mert ha azok a pontok a katolikus vallásra nézve sérelmesek volnának, első sorban ezeknek az uraknak kellett volna ellenük sikra szállni és még akkor is támadni, ha az összes katolikusok szunyókáltak volna. Miután pedig ezek az urak kivétel nélkül tudják a kötelességüket és azokat teljesíteni készek is, — a mulasztás tehát csak úgy történhetett meg, hogy másfél évig aludtak.

Én tehát egy cseppet se kárhoztatom a „Néppárt“ ujságot azért, hogy az aluszékony katolikusokat egy

kissé megdorgálja; sőt azt mondom, hogy ha más módon nem lehet őket fölrázni, igen bölcsen tette, hogy karikához (○) nyult, hogy karikát húzott az orrukba és így rázta föl őket hosszas álmukból.

Azt is jól teszi, ha nem engedi, hogy ismét álmra hajtsák fejüket, hanem hajszolja őket a cél felé, mely „*nem egyéb, mint hogy a kereszténység mindenütt érvényesüljön*“. Nem egyéb? Mi a patvar! Hát most ez volna a cél? Hiszi a piszi!

Csak az imént mondtuk, hogy a *sajtó terén* milyen erőfeszítéseket tettünk, önök pedig mondták lapjuk 5-ik számában, hogy a szegény nép mennyi áldozatot hozott ezért: és akkor még önök Szent-István-Társulatostól, mindenestől azon voltak, hogy az atheizmus, a szabadkőművesség érvényesüljön a *sajtó terén*, ne a kereszténység.

Ám, ha megtértek azóta, — jó! Ha valóban az a céljuk most már, hogy ezentúl a *kereszténység érvényesüljön* mindegyütt, — az még szebb, mert arra enged következtetést, hogy a megtérés őszinte.

De még akkor se értem azt, hogy azoknak az aluszékony katolikusoknak, akiket a Néppárt ujság karikája, vagy mondjuk karikása álmukból fölserkentett s akiknek a „Néppárt“ ujság azt dörgi fülükbe: „*ki a gátra emberek!* — *Manap a közélet terén forogni kell; forogni, nem mint a napraforgó, melyet a nap forgat, amerre neki tetszik, hanem forogni kell bizonyos cél felé.*“

Forogni, ismét forogni és szüntelenül forogni? És bizonyos cél felé forogni?

No, ezt én nem értem, ha csak itt nem maga a *forogás* a cél.

Mert céltalanul lehet forogni s így forog a kergető birka. De bizonyos cél felé forogni? — ezt legfőleg az égi testek tehetik meg. Például a Föld forog a tengelye és a Nap körül s így tör célja felé. Az a cél azonban csupán az Alkotó előtt ismeretes és bizonyos, de a Föld előtt és mielőttünk ismeretlen és bizonytalan. A Föld tehát nem öntudatosan és nem önrendelte cél felé törekszik *forogva*, hanem öntudatlanul, kényszerűségből s rá nézve bizonytalan cél felé. Eszelény azonban, öntudattal, bizonyos cél felé *forogva* nem törhet.

A macska forog a forró kása körül, de célt nem ér, mert a forró kását így ki nem hűtheti, be nem kebelezheti; a kutya forog a farka körül, de célját, hogy t. i. a farkába csimpaszkodott férget fogai közé kaphassa, így el nem érheti; a nyomtató ló forog az ágyáson, de célját, hogy a szalma elfogyjon lábai alatt, el nem érheti; a kergető birka forog a feje körül, de célját, hogy t. i. agyvelejéből a férget kirázhassa, el nem érheti; a vacsoravesztő forog a láng körül, de célját, hogy t. i. helyes utra találjon és meneküljön, így el nem érheti, sőt inkább életével lakol, hogy *forogva* tört a cél felé.

Ezek a tapasztalatok keltették én bennem azt a hitet, hogy a cél felé való törekvésnek biztosabb módja

az a régi, melyet a mi fajtánkbeli közönséges emberek követnek, akik *egyenesen törnek előre* és mindig csak előre, mint az az új módszer, melyet a „Néppárt” ujság bölcsesége talált ki, hogy t. i. *forogva* kell a cél felé törni.

Meglehet azonban, sőt nagyon valószínű, hogy itt a forgás mint öncél van ajánlva és csak a szedőgyerek jelölte meg a célt azokkal a szavakkal: hogy az *a kereszténység mindenütt való érvényesülése* volna. A szegény, de értelmes nyomdászgyerek látta, hogy a lap homlokán az irány katolikus szóval is jelölve van s látta azt, hogy a cikk fogyatékos: a saját helyes érzékével tehát odaszedte azt a néhány szót. Nem bizonyos azonban, hogy kétségtelenül okos tettéért és jó szolgálatáért el nem csapták őt, ugy fizetvén neki is, mint minden jötevőiknek szoktak.

Ugy van! A forgás is öncél lehet. Az a cél, hogy az álomból fölrázott egynehány katolikus *forogjon és csak forogjon*, forogjon valami körül, mint ahogy a Föld forog a Nap körül. Lehet, hogy a „Néppárt” ujságnak is van egy jótékony napja, melytől életét nyeri, talán a *Molitor* (magyarul ugy lehetne lefordítani, hogy Molnár) ez a nem egészen ismeretlen napocska itt a pieurka országgyűlési néppárti égbolton és azt akarja, hogy a fölrázott egynehány aluszékony katolikus a körül forogjon.

Hanem hát nehéz a „Néppárt” ujság szavát megérteni, nem hiába, hogy nem az ilyen szegény népgyermeke számára íródik, amilyen én vagyok, hanem kegyelmes, méltóságos és nagyságos urakéra. Azok talán körben forogva mennek ismeretlen cél felé (esetleg a körben forgó örvény fenekére), mi azonban ismert cél felé, öntudatosan, egyenesen előre törve haladunk. Amaz a mód talán divatos és uras, a miénk pedig ósdi és parasztos, de nekünk biztosabbnak és jobbnak tetszik, a természetünknek is egyedül megfelelő.

Uraim! nem veszik észre, önök, hogy a politikai megsemmisül s örvénye szélén lebegnek *forogva, forogva?* *th.*

Mócsy ur figyelmébe.

Előre bocsátom, hogy nem akarok senkivel polemiába, vitatkozásba keveredni, legkevésbbé pedig Mócsy urral, lévén ő képviselő, én pedig csak szegény kisiparos. Azonban valamit mégsem hagyhatok szó nélkül, de úgy hiszem, azt megfogja nekem bocsátani Mócsy ur, miután az igazság érdekében cselekszem.

Mócsy ur a 29 pont tárgyalásánál a következő szavakkal akart egy vágást adni Lepsényi urnak: „Hát bizony nem fognak megélhetni, ha Lepsényi urék a lutrizásra csábítják.” Majd így írt: Igen elcsodálkoztam, midőn a „Magyar Néplap” utóbbi számának 655. lapján a szerkesztői rovatban azt olvasom: „Fekete Károly ur lapunk utolsó oldalán megjelent hirdetésére fölhívjuk t. olvasóink figyelmét”. Abban a hirdetésben

a zsidóbankár az osztálysorsjátékban való részvételre buzdít. Majd tovább ekkép folytatja: „Sokat lehetne erről írni, de mellőzöm, mert ugyis nehezen juthatok tulajdonképeni tárgyamra.”

Ez az, amit én szó nélkül nem hagyhatok, ha csak az igazságot nem akarom elhallgatni.

Alázatos tisztelettel kérdem Mócsy urat: Mit akart ezzel elérni? Lepsényi urat befeketíteni, vagy a népet bolonddá tartani? Hát én kimondom a velem született nyíltsággal, hogy Mócsy ur csakis Lepsényi urat szeretne volna jól besubiczkolni, hogy a nép ne ismerjen rá, gondolván: ha fekete lesz, könnyen ördögnek nézik.

Azonban, nehogy Mócsy ur keblében az örömlángja nagyon magasra csapjon, bátor vagyok valamit Mócsy ur becses figyelmébe ajánlani És ez az: Ne rójjuk föl bűnül felebarátuknak azt, mit *mit magunk is megteszünk*, sokkal **nagyobb mértékben!**

Ugy hiszem, Mócsy urnak van tudomása a „*Kalocsai Néplapról*”. Hogy ne volna, hisz ő a felelős szerkesztője! — És mégis, mintha tudomása se lenne arról ami a nevezett lapban van. Mert ha tudomása volna róla, akkor nem írhatta volna azt, amit írt. Hisz nem Lepsényi urék csábítják a népet lutrizásra, hanem *ön*, Mócsy uram, és az ön lapja, a „*Kalocsai Néplap*”.

Mert lássuk csak, mit tesz Lepsényi ur? Egyszerűen fölhívja az olvasók figyelmét a lapjában megjelent hirdetésre. Semmi egyebet nem tesz. Ez az egész s ezzel mindennek vége.

De mit tesz ön Mócsy ur? Mit? No hát nézd csak te jó nép!

Kezembe került a Mócsy képviselő ur által szerkesztett „*Kalocsai Néplap*” folyó évi május 7-iki száma, melyben a csábítást illetőleg, a következőket olvasom: „Negyedik magy. kir. szabadalmazott osztálysorsjáték. Az előttünk fekvő tervezet szerint május hó 18-án és 19-én lesz az 1. osztály huzása és *figyelmeltjük* különösen olvasóinkat, hogy a *nyerési esélyeket* csak akkor lehet ezen sorsjátéknál teljesen kiaknázni, ha már *az elő osztállyal megkezdjük a játékot*. Amint különböző helyről értesülünk, a sorsjegyek iránt a kereslet épen oly élénk és nagy, mint az első játéknál volt és azért *tanácsos*, hogy *minél előbb egy sorsjegy birtokába jussunk*.” (Itt jönnek a sorsjegyek árai). És tovább folytatja: „Ha a különböző fölarusítók felett szemlét tartunk, akkor az előttünk ismerős Török A. és Társa céget, (Budapest, Váci-körut 4. a) mint szolid bankházat, mely nagy szerenésével játszik, *bizvást ajánlhatjuk*. Aki tehát Török A. és Társa, Váci-körut, vásárolja sorsjegyét, az a *legjobb kezekben van!*”

Hát igen tisztelt Mócsy uram! ki csábítja a jó népet lutrizásra? Lepsényi? Oh nem, hanem *igenis ön!* Hisz valósággal *betanítja olvasóit*, és egyenesen utasítja, hogy hol vásárolja sorsjegyét, míg Lepsényi ur csak a hirdetést hozta. Hát ki a csábító? Lepsényi ur-e vagy Mócsy ur? Az én nézetem szerint bizonyára az utóbbi. Bizony erről is lehetne ám sokat írni.

E sorok írója Mócsy urat, mint igazságot sze-

rető és szókimondó embert tanulta ismerni. Hanem hát szeretettel kérdelem: hol itt az igazság? Felebarátomnak bűnül róni, amit magam is örömmel megteszek, sőt sokkal erősebben teszem, — ez igazság? Nem! Azon „igen csodálkozni“ ha felebarátom azt teszi amit én, az se igazság.

Ugy látszik, az igazságot most fényes nappal is gyertyával kell keresni, mint az egyszerű preparandisták kereszték, igazgatójukkal szemben!

Különbben észrevettük már, hogy a *Néppárt* című ujság szerkesztősege nem igen jó barátságban van az igazsággal. Sok valótlan dolgot mondanak. Csak egy példát hozok föl. A *Néppárt* című lap 2-ik számában azt írta Molnár preláthus ur, hogy önök is közölhetnének a Magyar Néplap ellen leveleket, de azt nem tesszük, mert nem akarják magukat dicséretelni. Legfőleg akkor tennék meg, ha Lepsényi urék erre kényszerítenék önöket. De akkor is csak egyetlen egy levelet közölnének. Ezt írták. S ime ennek dacára már vagy 17—18 levelet közöltek!

Azt mondom én önöknek uraim, hogy ne hazudozzanak folytonosan, mert utóbb majd odajutnak ám, hogy az önök szavát csak annyiba vesszük, mint a eigányét a vásáron.

Koraffa Kálmán.

A rágalmazók.

Sz. Leonárd a rágalmazó nyelvet fenevadnak, vészomjas tigrisnek nevezi, mely kímélet nélkül tép, szaggat, öldököl. S azt mondja: a Teremtő talán azért zárta fogak közé, mint egy csont ketreche, hogy jobban megfékezhető legyen.

Valóban, nincs undokabb a rágalomnál, mert az a legnagyobb kincset támadja meg: a becsületet s a legtöbbször a rágalmazó nem tudja jóvá tenni azt a kárt, amit felebarátjának okozott.

A rágalmazó embert jóra való társaságban nem lehet megtűrni, mert soha senki se biztos arról, mikor veti rá magát és mikor marja meg.

Csodáljuk, hogy a *Néppárt* című lap, amelynek tulajdonosa egy katolikus pap, szintén a rágalom csunya mesterségére adta magát.

Már 4-ik számában azt merte írni: „A Magyar Néplapnak a néppárti eszmék csak pénzt szereztek.“ S midőn mi a megsértett önérzet keserű hangján fölhivtuk a névtelenség köpenyébe burkolt rágalmazó urat, mondja meg nyíltan, a becsületére, hogy mennyit kaptunk mi azért, amiért a néppártot megcsináltuk s a néppárti eszméket terjesztettük? — akkor előáll **Mócsy ur, magásvá teszi a rágalmat** és azt feleli: „Ország-világ tudja, hogy a „Magyar Néplap“ százakat, sőt ezreket gyűjtött össze a nyomdára, amely nyomdát azután Lepsényi urék eladtak és az érte kapott pénzt zsebre is vágják. Tehát nem szereztek pénzt a néppárti eszmék a Magyar Néplapnak?“ — kérdi Mócsy ur.

De nem ám, Mócsy ur, egy fagarast se, amint majd azonnal ki fog tűnni.

Csak most hegyezze a füleit és feszítse meg figyelmét, hogy megérthesse, amit mondani fogunk.

I.

E szegény kis ujságnak élete első két esztendejében rendkívüli sok küzdelmei voltak a fővárosi szomoru nyomdai viszonyok miatt is. Katolikus nyomda abban az időben csak a *Magyar Állam* nyomdája volt, a Hunyadi Mátyás intézet. Örömmel vittük volna e nyomdába lapunkat, de azt, részint nagy terjedelmű napilapja, részint egyéb munkái annyira lekötve tartották, hogy lapunk előállítására nem vállalkozhatott. Kénytelenek voltunk tehát más nyomdához fordulni, még pedig zsidónyomdához, mert akkor a főntemlétt Hunyadi Mátyás kivételével más nyomda nem volt.

Elképzelheti Mócsy ur, mennyi ürmöt csöpögtettek ezek a zsidó nyomdák a mi poharunkba! Ahol csak lehetett, ott károsítottak s boszantottak. Vagy a lapot késtették el, vagy gondatlanul nyomták, vagy silányabb papirostartak, mint aminő ki volt kötve, vagy nem javították ki a hibákat. Megtették azt is, hogy a zsidókra vonatkozó híreket észrevétlenül másokkal cserélték ki. Sőt egyik-másik nyomda azt is kijelentette, hogy még pénzért se nyomja lapunkat, — az *iránya* miatt. Szóval a legborzasztóbb helyzetben voltunk, mert minden héten arra lehattunk elkészülve, hogy a lapot nem tudjuk megjelentetni. Ha Mócsy urnak volna e tekintetben tapasztalata, elképzelhetné, a kinszenvedés mily ideje volt az reánk nézve! Nem csak nappal okozott súlyos aggodalmakat, de még éjjeli nyugodalmunkat is földulta ez állapot.

Ez a súlyos helyzet adta nekünk azt a gondolatot, hogy nyomdát, egy katolikus nyomdát állítunk. Okvetlenül erre kellett gondolnunk, ha a nép lapját biztosítani és a népek megtartani akartuk. Hasonló körülmények között Mócsy ur is erre gondolt volna, mert másra nem is lehetett gondolni.

Nyomdát állítani! Igen, de miből? A magunk ereje elégtelen volt ily nagy vállalkozáshoz. A mi jó közönségünkhöz fordultunk tehát, hogy jöjjön filléreivel támogatásunkra, segítsen a nagy cél megközelítésében.

II.

Gyűjtést indítottunk a nyomda czéljaira.

A mi jó közönségünk, az a szegény nép, megértette, hogy itt nagy dologról van szó s szívesen hozott áldozatot, önmagán megakarított filléreiből. Az urak pénzt nem láttuk.

Ez a gyűjtés azonban nem olyan volt, mint más jótékonyezélű gyűjtések szoktak lenni. Nem, mert mi nem ingyen kértük és nem vizontszolgálat nélkül kaptuk ez áldozatokat. Képekből és nagyszámu könyvkiadmányainkból ajándékokat adtunk minden adakozónak. Még pedig nem csak a látszat kedvéért ám, hanem jó bőven, úgy, hogy a viszonzásul adott képek és könyvek értéke jól megközelítette az ajándék összegét. Bizonyára

sok helyen megvannak még azok a szép képek és üdvös tartalmú könyvek, amelyeket az adakozás viszonzásául tőlünk kaptak. Tehát mi nem is annyira gyűjtést rendeztünk a nyomda céljaira, mint inkább raktáron levő nagy mennyiségű kiadványainkat e célra fölládoztuk.

Folyt a gyűjtés mintegy féléven át s ez idő alatt kaptunk is körülbelül 3000 frt adományt. De ennek ellenében mi meg 2300—2500 forint áru könyvet küldtünk szét ajándékol.

Ha Mócsy ur is adott volna csak egy hatost is erre a nyomdára, akkor ezt most nem is kellene neki magyaráznunk, mert ugyis tudná: hogyan volt e gyűjtés szervezve?

A gyűjtés megindításakor mindjárt meg is rendeltek a gépeket, a betűket s helyiséget is béreltünk a nyomdának.

Ugy gondoltuk, hogy tíz ezer forinttal egy igen csinos és elég nagy nyomdát tudunk berendezni. Reméltük, hogy ebből az összegből mintegy 6—7 ezer forintot adakozás útján össze tudunk hozni, a többit meg majd csak megbirjuk mi is!

De mind a két számításunk csütörtököt mondott. 6—7 ezer forint helyett 3 ezer forint adomány se jött össze; a nyomda pedig nem tíz ezerbe került, hanem mindjárt az első évben 18 ezer forintba, amely összeg azonban későbbi, utólagos megrendelésekkel 30 ezer forintig emelkedett föl. Ennyit kellett befektetni a nyomdába. S ez óriási összegben 3 ezer forint körül volt olyan adomány féle, ami tulajdonképen még fele értékig se volt adomány.

Hát a 27 ezer forintot ki fizette meg? Bizony senki más, mint mi magunk, lassan, évek hosszú során. De éveken át is csak akkép fizethettük ki, hogy meg kellett a nyomdától válnunk.

III.

Mily nagy volt az örömünk, midőn e nyomdát fölládoztuk s működésbe hoztuk! Mily szép remények emelték keblünket! Azt hittük, hogy nagygyá és erőssé tudjuk tenni, mert a katolikus közönség bizonyára el fog halmozni minket munkával.

Kü önösen nagy reménykedéssel voltunk a *Szt.-István-Társulat* iránt, mely évente 50—60 ezer forint áru munkát adott különféle nyomdáknak. Persze zsidó-nyomdáknak, mert hisz keresztény nyomda az elfoglalt Hunyadi Mátyáson kívül nem is volt. Azért is nagy volt a bizalmunk a *Szt.-István-Társulat* iránt, mert annak világi elnökét, Zichy Nándor gróf urat mindig úgy hallottuk emlegetni, mint aki minden katolikus intézményt örömmel karol föl s készségesen támogat. Biztosra vetjük tehát, hogy a *Szt.-Gellért* nyomdára is csak lesznek annyi tekintettel, mint más idegen nyomdára. De bizony csak nem akarták nyomdánkat megkeresni. Mi kerestük tehát meg a társulat vezetőit, az alelnököt, az igazgatót stb. kértük őket, adjanak munkát a *Szt.-Gellért*-könyvnyomdának is s ne tömjenek mindent a szabadkőműves intézetek gyom-

rába. De hiába való volt minden kérésünk. Ekkor követelni próbáltuk, hogy katolikus nyomdánál dolgoztasson az a társulat, mely a katolikusok pénzét forgatja. Azonban ezzel se értünk czélt. Majd támadtuk a társulatot. De így se tudtuk annyira se venni, hogy csak egy kis népiratka kiállításával is megbizták volna a *Szt.-Gellért* nyomdát. Szóval, megpróbáltunk mindent, de minden kísérlet hiába történt.

Másutt is kerestünk munkát, kértünk, kopogtattunk, de a legtöbb helyen hiába. Így aztán az egész nyomdát úgy szólván nekünk kellett egyedül fentartanunk, az egész személyzetet nekünk kellett fizetnünk. Segítség sehonnét se jöven, minden teher a mi vállainkra esett. Lapunk előállítása *háromszor annyiba* jött, mint amíg idegen nyomdában dolgoztattunk. Természetes dolog, hogy így az egyensúlyt lehetetlen volt föntartani. Meg is billent a mérleg annyira, hogy még most is érezzük a megrándulást s még évekig fogjuk érezni.

IV.

1896 tavaszáig tartott e keserves állapot. Tovább nem bírtuk az igát. A részvétlenség miatt már akkor odajutottunk, hogy csak a legnagyobb erőfeszítéssel tudtuk a munkások heti bérét fizetni. Pedig az esztendő elején álltunk még csak, s egész éven át három lapot kellett kitartanunk.

Nem volt más eszköz a menekülésre, mint megválni a nyomdától, eladni azt, eladni minden áron és *minél előbb*, mert napról napra újabb áldozatokat követelt.

Csak azon aggódtunk, hogy hátha nem találkozik majd keresztény vevő. De az Isten megkönyörült rajtunk s küldött egy vevőt, akivel meg is csináltuk az egyességet.

A 30 ezer forintban levő nyomdánkat megvették 22 ezer forintért, de csak oly feltétel alatt, ha egy krajcárt se kell fizetni s mind a 22 ezer forintot úgy dolgoztatjuk le.

El kellett fogadnunk ezt a föltételt is, mert jobbat senki se ajánlott.

Ez a *Szt.-Gellért* nyomdának rövid és hiteles története.

A *Szt.-Gellért* nyomda megvan most is, lapunkat ma is ott állítják ki; ma is katolikus nyomda; a tulajdonosa Valter Ernő, jóra való katolikus ember.

V.

Ezek után önhöz fordulunk tisztelt Mócsy ur s arra hívjuk föl önt, legyen szives már most kimutatni, hogy mennyi pénzt vágunk mi zsebre a nyomda árából, s ha zsebre vágunk volna is bármennyit, nem a mi saját pénzünk lett volna-e az?

Legyen szives felelni arra is, hogy miután már a nyomda föntartását nem bírtuk s támogatást sehonnét se kaptunk: mit kellett volna tennünk a nyomdával? Talán engedni kellett volna, hogy csödbe jussunk? Ez lett volna talán az okos megoldás?

Még Molnár prelátus ur is, midőn hirül vittük

neki, hogy végre megszabadultunk a mi legnagyobb terhünkől, a nyomdától, így szólott:

— No, ennél okosabbat nem tehettek volna.

S ime, Mócsy ur most előáll s megrágalmaz be-nünket azzal, hogy mi nyomdára gyűjtöttünk s aztán a pénzt zsebre vágtuk!

Különös arcátlanság kell hozzá, hogy valaki ösz fejjel, sir felé vándorló öreg testtel ily hallatlan rágal-mat merjen világgá bocsátani.

Vagy ismerte Mócsy ur a fent elbeszélte részleteket, vagy nem ismerte. Ha nem ismerte, akkor csak vak-merőségét és meggondolatlanágát mutatta ki, mikor egy becstelen vádat emelt ellenünk. Ha pedig ismerte mégis meg mert minket gyanusítani, akkor lelkiismeretlen rágalmozó.

Lássá Mócsy ur, Molnár prelátus ur sajtó- és pártcélokra már hasonlíthatatlanul többet gyűjtött, mint mi; rámegegy az legalább háromszázezer forintba s mi-nekünk még sohase jutott eszünkbe, hogy ezzel meg-gyanusítjuk őt, vagy azt mondjuk, hogy pénzt vágott zsebre. Nem volna-e önhöz is méltóbb, ha jobban megrágná a szót s tartózkodnék mind n igaztalan állí-tástól?

Önök nagyon zokon vesznek, ha azt írjuk önökről, hogy ámitják a népet. Pedig lássa, ámitják ám. Vagy az ilyen rágalom talán nem is ámitása a népnek? Persze hogy az, hisz hamis dolgot akarnak vele el-hitetni. S aztán, hányszor sütöttük már rá önökre, hogy kétféleképp beszélnek, kétféleképp írnak, másképp beszélnek a nép előtt s másképp a képviselőházban! Hát ezek nem ámitások? Bizony azok!

Hogy kérdéseire is feleljünk, azt mondjuk, hogy igen, az az ügy is lehet igaz, melyet szenvedélybe és epébe mártott tollal védelmeznek,

hanem mi viszonzásul azt kérdezzük:

igaz lehet-e az az ügy, amelyet hazugság-gal és ragalommal kell védelmezni?

Erre várunk feleletet!

Hangok a nép köréből.

Tekintetes szerkesztőség!

Tisztelettel kérem alábbi soraimnak a Magyar Néplap hasábjain helyt engedni.

A Néppárt című ujság 4-ik számának 8-ik oldalán ez volt olvasható. „Már rég elítéltem a párt rontót, mihelyt csipkedni kezdte saját testét.“ „Bizony sokkal jobb lenne a tultengő urat (Lepsényi) ha meg lehetne akadályozni további népbolondításában.“

Csepreg, 1899. okt. 4-én.

ifj. Kozma Sándor, kosárfonó.

Tehát:

Hogy ki adhatta a nevezetnek szájába, vagy ki adhatta kezébe ezen jóindulatu cikket, mint földön járó ember, én ezt nem képzelhetem. Mint ismerősről, nagy a csodám, hogy mi szállhatta meg? Mert annyit tudok róla, hogy a „M. N.“-nak szorgalmas olvasója volt. Most nem ismerem ki maga-mat, volt-e iránta érzéke? Kérdéseimre közelebbi ismerőseim minden időben igennel feleltek s ime, most tudatlanul a leg-

csunyább dologra kész. De kérem kosárfonó Sándor baráto-mat, vizsgálja meg lelkiismeretét, és Lepsényi Miklós urat mint párt-rontót ne méltóztassék elítélni, mert nem az! És a népbolondításban sincs semmi része, mert téged se bolon-dított jobban mint engem, én pedig ilyen népbolondításért köszönetet mondok neki s Isten áldását kérem rájuk. Mert ezen jó urak, értem Dr. Bakonyi, Lepsényi s Németh Gel-értet, ezek akarják a cikkezőnek is honpolgári jogát meg-szerezni. Milyen szép lenne, ha ilyen okos fiu a szavazó urnánál is megjelenhetne, nemcsak a „Néppárt“ című ujság hasábjain.

Sopron, 1899. okt. 24.

tisztelettel

Nemes József, soproni lakos.

*

Főtisztelendő szerkesztő ur!

Volt alkalmam mai napon az ujonan sült s folyó hó 1-én megindított. Rakovszky István és Mócsy Antal urak által szerkesztett s Zichy Nándor gr. ur által a népnek aján-lott „Néppárt“ című ujság 1-ső számába betekinteni.

De megütközésemre szolgált midőn láttam, hogy az egészen a Magyar Néplap ellen van irányítva. Annak 2-dik oldalán ugyanis azt írja Zichy Nándor gr. ur, hogy a Ma-gyar Néplap ellene fordult a néppártnak; megtámadja azt és annak képviselőit. Pedig hát a Magyar Néplap nem tá-madja a néppártot, csak a néppárti képviselőket. Ezeket pedig ha támadja, okot szolgáltatott rá, miért lettek ellen-ségei a nép által követelt 29 pontnak? A Magyar Néplap nem fordult ellene a néppártnak, de igenis a néppárti képvise-lők ellene fordultak a népnek azzal, hogy most a 29 pon-tot elvetik. Előbb száz számra beadogatták, most meg ellene vannak.

Azt írja Zichy Nándor gróf ur, azért adják a nép kezébe a Néppárt című ujságot, hogy azzal a nép jólétét szolgálják.

No már ezt a mézes madzagot nem hagyja a száján keresztül huzni az a jó magyar nép, akinek földi jobb-létét csak szájjal szolgálják, de tetteleg elvetik.

Azt is írja Zichy Nándor gr. ur: Igérni könnyű, de szót állani nehéz. No, ezzel aztán igazán a néppárti képviselőkre van a szó, mert egy sincs közöttük, ki 9—10 hónappal előbb be ne nyújtotta volna a nép által sürgetett 29 pontu kér-vényt a képviselőházban! Sőt Meszlényi Pál ur, a most is birtokomban levő folyó évi január hó 27-ki saját kezűleg irt levelében is azt írja, hogy általunk benyújtott 29 pontu kér-vény szellemével egyet ért! S ma már mind ellene vannak! Valljon miért volt jó akkor, — mert a benyújtással elismer-ték annak jóságát — és miért nem jó most, ha akkor jó volt? 8—9 hónap mulva lehet csak a jót a rossztól meg-különböztetni?

Végül azt írja Zichy Nándor gr. ur: Ő neki többé a Magyar Néplap nem kell. Hát mikor a nagyméltóságú gróf urat a Magyar Néplap megvédelmezte a zsidó sajtó rágal-maitól és a zsidó gyerekek piszkolódásaitól, akkor kellett kegyelmességének a Magyar Néplap, de most mikor az agyon-gyötört szegény nép érdekeit védi és sürgeti az a Magyar Néplap, most nem kell?

A Magyar Néplap nem tévedt ferde utra, mint azt állítják róla, mert az ma is úgy szolgálja a nép érdekeit mint évekkal előbb; ma is ugyanaz, mint hét évvel előbb volt. Hét éven keresztül egy irányban haladt előre,

egy hajszálnyit se térve se jobbra, se balra. S az marad még évtizedeken keresztül is, mert valótlán azon állítás, hogy Lepsényi Miklós ur csak önérdékét szolgálja. Hát a szegedi szenvedését is önérdékből tette, nem a népért?

Remélem, hogy főtisztelendő szerkesztő ur, bár a magas ranguktól magára hagyatva, de a népszerűségétől áthatva Isten segítségével ezentul is tántoríthatatlanul fogja szolgálni a szegény nép ügyét lápjával, nem riadva vissza a támadásoktól, vagy a zsidó gyerekek lármájától.

A Magyar Néplap olvasóit pedig arra kérem, legyenek mint eddig, ugy ezentul is tántoríthatatlanul ragaszkodással a Magyar Néplaphoz, mely hét év óta hű tanácsadónk és utbagazítónk volt s az lesz ezentul is. Az ujjonnal megindult „Néppárt” című újságnak pedig senki föl ne üljön, senki közülünk rá elő ne fizessen, sőt még ingyen se fogadjja be. Nekünk a magunk táborában kell hogy megmaradjunk.

Éljen a 29 pont!

Somlyó-Vásárhely, 1899. október hó 15-én.

maradok a ft. urnak
Jóó János.

*

Főtisztelendő szerkesztő úr!

Aki a népért küzd, az az igazságért küzd. Akit a népért üldöznek, azt az igazságért üldözik. És ez volt osztályrésze szerkesztő urnak és társainak, mióta a Magyar Néplapot alkotta. Elsőbb üldözték az istentagadó liberálisok és szabadkőművesek és ime, most meg üldözik a népért azok, akik magukat jó katolikusoknak tartják. Az idők jele ez. Még lapot is indítanak a *Magyar Néplap* ellen, melyet Molnár János méltósága nekem is küldözget, hogy a nép előtt Lepsényit és a Magyar Néplapot semmivé tegye. Csakhogy nagyon kilátszik a Néppárt című lapból, hogy a nép félrevezetésére van kiadva, mert minden sora a nép ellen van írva. Meglátszott már a barthi népgyűlésen is, hogy nem a Magyar Néplap toborozta össze a népet, mert alig 150 ember hallgatta a szónokokat.

A Magyar Néplap megteremtette a keresztény összetartást, míg a Néppárt most szét akarja robbantani. Egy liberális pap egyszer azt vágta oda a néppártnak, hogy nem jó a nép bizalmával visszaélni és ime, most a néppárt nagyon is visszaél vele, mert jól emlékszünk ám rá, hogy három év előtt hogyan beszélt a néppárt és miként írnak most lapjokban. 1896-ban a köbölküti néppárti gyűlésen a néppárt egyik szónoka a kiscgazdák bajairól beszélt és fölémilitette, hogy csak a kis Esztergom megyére majd két millió adósság esik. Ime, most ezen bajok elhárítását követeli a Magyar Néplap és főtisztelendőségedet üldözik, amiért kisebb terhet és több jogot követel a népnek.

A Néppárt című újság 3-ik számában azt mondják, hogy *nem igaz, mit a Magyar Néplap beszél a nép bajairól és eladósodásáról.* A néppárt a nép ellenségének mutatja magát, mert a szegény nép szájából kivenné a kenyeret és odaadná a gazdagoknak, nyugdíj gyanánt. Vagy nem csufolják-e Lepsényit, amiért követeli a miniszteri és főispáni nyugdíjak eltörlését? A Néppárt című lap kifakad az általános szavazati jog ellen is és a becsületes munkából élő népek millióit az állatok közé sorolja, mert az emberi jogot megtagadja tőle. Ezért is üldözik a főtisztelendő urat. Mind-ezt nagy irigységnek tekintjük, hogy a 29 pont nem a méltóságos urak fejében született meg. A nép mikor fog már öntudatra ébredni és magának emberi jogot szerezni?

Szegény Lepsényi, de sokat üldöztek a népért nyolc év óta, mióta a Magyar Néplapot alkottad. Elsőbb a hamis írástudók és farizeusok, vagyis a liberálisok és szabadkőművesek, most meg azok, akikkel annyi jót tettél. Téged egyedül a *szegény nép* követ. De az a tudat erőt ad, hogy ha az igazságot megsemmisítik, sirba teszik, mégis föl fog támadni.

Maradok a főtisztelendő ur igaz hive
Magyar-Szölgvény, 1899. október hó.

Postár András.

HIREK.

A király elutazása. A király kedden déli 12 óra 25 perckor Bécsbe utazott. A nyugati pályaudvaron bucsutisztelgésre megjelent *Ludvig* Gyula főrendiházi tag, a magyar államvasutak elnökigazgatója, *Rudnay* Béla főkapitány és *Darócy* állomásfőnök. A király, a ki *Paar* gróf főhadsegéd kíséretében érkezett a vasúthoz, néhány szót váltott az elnökigazgatóval és a főkapitánynyal, azután fölszállt a külön udvari vonatra, mely néhány perc múlva utnak indult. A király szombaton reggel 5 óra 15 perckor ismét Budapestre érkezik. Aznap délután Gödöllőre utazik, a honnan hétfőn visszajön a fővárosba és délelőtt tíz órakor általános kihallgatást ad.

Lónyay Elemér gróf Budapesten. Lónyai Elemér gróf, *Stefánia* özvegy trónörökösne vőlegénye, a ki most Bodrog-Olasziban családi birtokán időzik, a szombati napot Budapesten töltötte. A gróf egész nap bevásárlásokat tett és este elutazott Bodrog-Olasziba.

A polgári házasság miatt. *Rojkó* András, egy hetvenhat esztendős agg nyugalmazott plébános állott mult hétfőn az esküdtek előtt, egy cikke miatt, melyben a polgári házasságot támadta nagyon keményen. Már harmadszor idézte az ügyészség a bátor öregot ilyen cikke miatt a bíróság elé, mert Magyarországon ugylátszik, nincs nagyobb bűn, a polgári házasság lepingálásánál. A tárgyalás most is szerencsésen végződött, ép úgy mint a két előbbi, mert az esküdtek 8 szóval 4 ellenében fölmentették *Krisztus* bátor katonáját.

A cár beteg. Hir szerint a cár hirtelen rosszul lett s valószínű, hogy e miatt a postdami utazása is el fog maradni.

Katolikus gyűlések. November 8-án a katolikus körök országos szövetsége Budapesten, a Kat. Kör disztermében nagygyűlést tart. A gyűlés a 9 órai sz. mise után kezdődik. 9-én meg a ker. szövetkezetek tartják országos kongresszusukat, szintén a Kat. Kör disztermében.

Frigyes Ágost szász herceg balesete. *Frigyes* Ágost szász herceget baleset érte. Lebukott a lóról és koponyarepedést szenvedett. A herceget vadászaton érte a baleset. A vadászatot összesen hatvanhatan vettek részt. A vendégek között sok tiszt és az udvari körökhöz tartozó főúr volt. Egy vadkan elejtéséről volt szó, melynek nyomára vezették a farkát. *Kalkreuth* mögött két akadályt le kellett

győzni, de már az első akadálynál megbokrosodott a szász herceg lova, a mely levetette lovasát. A herceget aki elvesztette eszméletét, azonnal Kalkreuthba szállították. Erős hányásából az orvosok azt következtették, hogy a herceg agyveleje megsérült. Az udvari orvos koponyatorést és agyrázkódást konstatált. A herceg valamivel jobban van.

Egy híres templom ujjáépítése. A fővároshoz közel eső Mária-Besnyő az országnak egyik legbíresebb busujárhelye, a melynek kolostortemplomába még a Tisza vidékéről is járnak zarándokok. A templom, a melyet Mária Terézia kegyelje Grassalkovich herceg építtetett, a kinek családi sírboltja is ott van, az utóbbi időben pusztulásnak indult. Falai repedezni kezdtek és külsején, belsején nagyon meglátszott az idő vasfoga. A kapucinus szerzet, a mely a templomot bírja, szerette volna, de nem volt képes a templomot megújítani. Most végre a kegyur, a gödöllői koronauradalom, részánta magát az érdekes emlék megmentésére és az ujjáalakítás költségeire tízemégyezer forintot utalványozott ki. A munkálatokat már a közel jövőben megkezdik.

Statisztikai kimutatás. Nemes- és Káptalan-Viss községekből tizenketten jelentették ki, hogy nekik nem a „Néppárt“ ujság kell, hanem a Magyar Néplap: Surdról Kovács József molnármester, Petőházáról Kis Horváth József és társai gyári munkások, Budapestről Gáisz Antal kőműves segéd, Alsó-Lendváról Korin Vendel, Császáról Bognár András, Török-Szt.-Miklósról Tormási Illés és Strémer János, H.-M.-Vásárhelyről özv. Lestár Istvánné, Sormásról Bokán Farkas, Almádiból ifjú Horváth József, Kis-Oroszról Gázó Mihály és Bába Illés, Ráczkeresztúrról több polgár, Jászberényből Pócz Fridrik (volt nemzeti párti), Kis-Peszokról többek nevében Bácsi Ferenc, Pogrányból Andocs János, Vadkertről Patyi József cipész, Tállyáról Járosy István, Cibakházáról Tóth Imre László és Marton István, Sebesről Molnár Péter, Pápáról Tóth Károly cipész, Csornáról Varga Viktor takácssegéd, Hegykőről Szalay János. Ezek mindnyájan a szoros értelmében vett nép fiai, kisbirtokosok, földmivelők, kispasok, szóval nehéz körülmények között élő polgárok. Ilyeneknek kell tehát a „Magyar Néplap“ és a 29 pont. — Hát a „Néppárt“ ujság a három vezetőn kívül még kinek kell? Kell Kecskeméten Gubaacsy Pálnak, aki azt mondotta, hogy őt a Magyar Néplap térítette jó útra, aki most *uradalmi számadó juhász akar lenni* és aki a Magyar Néplap 1898. évi folyamának 41. számában azt kérdi: „Ha apáink vért áldoztak a hazáért: akkor miért nem adjátok meg a szavazati jogot, melyet igazságosan nem lehetne elvonni a néptől?“ Kell Lakos Jánosnak Kapuvárott, aki egy időben a Magyar Néplap kiadóhivatalában volt alkalmazva, de onnét *fölmondás nélkül rögtön eltávolított*, mert a hivatalos pénzt nem tudta megkülönböztetni a sajátjától és nem tudott vele elszámolni. — E kimutatásból az tűnik ki, hogy a „Néppárt“ ujság kedvelői *vegyesebb karaktert* képviselnek ugyan mint a Magyar Néplap kedvelői, akik csupa *egyforma karakterűek*, de ezek mérhetlenül többen vannak mint amazok.

Meggyilkolt negyvennyolcas honvéd. Tokajban a minap meggyilkolták Gesztelyi Nagy Gyula negyvennyolcas honvédet. A hetvenkét éves aggastyán rablógyilkosság áldozata. Becker József szolgálégény ölte meg, a kit már el is fogtak a csendőrök. Becker azt vallja, hogy Nagy Gyulát egy tokaji lakos biztatására ölte meg, a kinek át is adta az elrabolt pénz egy részét. A fölbujtót, ki veje a szerencsétlen aggastyánnak, letartóztatták.

Szerencsétlenség a vadászaton. Borzasztó szerencsétlenség történt Ober-Adenbergben egy vadászkirándulás alkalmával. *Wilfingseder* plébános egy *Stammerger* nevű paraszttal vadászni ment. A mint mentek, a paraszt puskája, a melyet vállán hordott, véletlenül elsült és a golyó a plébános fejébe furódott. A sajnálatraméltó pap szörnyet halt, *Stammerger* pedig kétségbeesésében agyonlőtte magát.

A magyar szó miatt. A magyar szó miatt halt meg a szegény *Pakurár* Tódor, oláh földműves, Aradon. Mint tartalékos katona ő is be volt hívva szemlére, ahol a nevének hallatára így kiáltott föl:

— Porones!

A szigorú kapitány nyomban elzáratta *Pakurár* Tódort amiért magyarul mert jelentkezni, nagy Magyarországon, mert itt a katonáéknál csak németül beszélhetsz s a reglama szerint így kellett volna *Pakurár*nak is kiáltani:

— Hir!

Pakurár Tódor a *porones* szón kívül nem is tudott, mást magyarul s ez egy magyar szó is életébe került. Igen, az életébe, mert a büntetést annyira szívére vette, hogy hőrtönében fölakasztotta magát. Mire észrevették már halott volt.

A nyakonsipett király. II. Lipót belga királynak az ismeretlenség az eleme. A koronás fők áruhás tréfáit sorra megismétli s bőven ontja az anyagot a krónikás adomák gyűjtőjének. Nemrég is rendkívül mulatságos félreértés esett meg vele s kis hija volt, hogy ő felségét egy belga állomásfőnök csupa buzgóságból ki nem ebrudalta a pályaudvarból. Vadászat közben a király megunt a kecsin való utazás fáradaimait s egy kis félreeső állomásra udvari külön vonatot rendelt magának. Délután négy óra lehetett s a koronás udvari vonat gépe már ott pőfékelt a szederindás csöpp pályaház előtt. Az állomáson izgatottan járt föl-alá a természetes fehérkeztyűs állomásfőnök s várta az uralkodót. II. Lipót kopott vadászruhába öltözve egy magában érkezett az állomásra s a várótermen át a sínek felé sietett. Az állomásfőnök megállította:

— Egy tapodtat se uram! Itt két órán belül nem indul vonat s a peronra lépni tilos, míg a király ő felsége (mely meghajlás) el nem utazott.

A királynak mosolygásra villant a szeme: a mint észrevette, hogy a derék vasutas nem ismeri föl, nyomban tréfára határozta el magát:

— Ott egy indulásra kész vonatot látok, azzal én el fogok utazni.

— Menjen az utból uram! kiáltotta az állomásfőnök ingerülten, az a király vonata, a mely ő felségére vár, a ki mindjárt itt lehet.

A kövér állomásfőnök bármily haragos volt, mindig meghajolt, mikor az uralkodó nevét említette, a min persze II. Lipót még jobban mulatott, de színleg folytatta a köteledést.

— A király vonata? Bánom is én, ha a caré is! Mérget vehet rá drágám, hogy én ebből a nyomorult fészekből azzal a vonattal fogok elutazni.

Most már elfogyott az állomásfőnök türelme s nyakon ragadva az uralkodót, nagy dühvel bömbölte:

— Uram, itt én parancsolok s ha rögtön nem takerdik innen, erőszakkal fogom kivezetetni.

A király erősen védekezett az eltávolítás ellen s ugyan csak belekapaszkodott a főnökbe. A jó ég tudja, mi nem

történik, ha oda nem téved *Outremont* gróf, a király egyik vadásztársa s meg nem szólítja az erőszakos utast:

— Hogyan! felség már ideért?

Persze az állomásfőnöknek lecsuklottak fehér keztyűs kezei, de a király harsány kacagással szoritott kezét vele s megdicsérte nagy erélyéért.

Kocsiba fogott asszony. Tomasevics Marko gyakovári parasztember egy idő óta rosszul élt a feleségével. A minap megint összeveszett vele s ekkor dühében kihurcolta az udvarra. Ott künn befogta a kocsijába az egyik lovat s a másik ló helyébe pedig a feleségét. Azután fölült a bakra és hajtani kezdett. Szidkozódva csapkodta ostorával hol a lovat, hol pedig a szegény fiatal feleségét, a ki, alig értek ki az utcára, eszméletlenül rogyott össze s testéből patakzott a vér. Éppen akkor mentek arra csendőrök, kik a brutális férjet tüstént letartóztatták és bekísérték a büntető hatósághoz. A paraszt azt mondja, hogy a felesége megcsalta és azért akarta megbüntetni.

HITBUZGALMI ROVAT.

November 5—11.

November 5.

1. Szűz sz. Imre herceg, sz. István első királyunk és Gizella fia, 1007-ben született. Sz. Gellért esanádi püspök oktatta. Imre k skorától fogva ábitatos és buzgó volt. Éjjelenként is fölkel és a templomba ment, vagy a szobájában imádkozott. Örök szüzességet fogadott. Isten különös adománya folytán másokban is felismerte, ki mikép és mennyire tartotta meg a tisztaságot. Sz. István nem tudott fia szüzességi foogadásáról, azért őt házasságra ösztönözte. Imre házasságot is kötött Kre-szimir horvát fejedelem leányával, de szüzi tisztaságát a házasságban is sértetlenül megőrizte. István Imrét a kormányzásban társul óhajta és azért őt királylány kivánta koronáztatni. Össze is gyűltek Imre koronázására a karok és rendek 1031. szeptember 2-án, de Imrét koronázás helyett a sirba kísérték. Imre a koronázásra kitűzött napot megelőzőleg meghalt. VII. Gergely pápa 1083-ban sz. Istvánnal együtt a szentek közé iktatta.

2. Sz. Bódog pap és Özséb szerzetes, vértanuk. Özséb, Terracinában, Kampaniában Julián és Cézár vértanukat eltemette és többeket megtérített, akiket azután Bódog megkeresztelt. Mindketten elfogattak, börtönbe vettek és éjjel, mivel a balványoknak aldozni nem akartak, lefejeztettek.

3. Sz. Zakariás és Erzsébet, keresztelő sz. János szüleinek emlékét is e napon üljük.

November 6.

1. Sz. Lénárd. Előkelő család ivadéka, Franciaországban született. Sz. Remig rheimsi érsek keresztelte. Keresztatyja I. Klodvig francia király volt. Sz. Remig nevelte és miután mind a tudományban, mind a jámborságban kellően oktatta, pappá szentelte. Mnt pap, csakhamar híressé vált. A tisztelet terhére esett, ezért Orleáns városa közelében levő Mizi kolostorba,

innen még szigorubb magányba, a pauvaini erdőbe vonult, hol a noblaki kolostort alapította. Meghalt 559. november 6-án. A foglyok és a gyermekszülők védő-szentje.

2. Sz. Szevér püspök, vértanu Barcellonában. Mivel keresztény hitéhez hiven ragaszkodott, fejét szeggel keresztül verték.

November 7.

1. Sz. Engelbert érsek, vértanu. Berry Engelbert gróf és Geldern grófnő fia. Fialat korától fogva kitiűnt buzgóságával. Pappá lett, majd münsteri püspökké választott, de a választást semmi módon se fogadta el. Kölni nagypréposttá neveztetett ki, majd pedig 1215-ben kölni érsekké. Szigoru volt önmaga iránt, szeretetteljes mások iránt. A szegényeket atyailag gyámolította. Az egyház jogait erélyesen védelmezte. E miatt rokona Frigyes, isenburgi gróf 1225. november 7 én orozva meggyilkolta. Kölnben, sz. Péter templomában temettetett el.

2. Sz. Proszdocim püspök, Pádua városban. Sz. Péter apostol szentelte püspökké s küldte Páduába, melynek ő lett első püspöke. Erényes életével és sok csodával tündökölt.

November 8.

1. Sz. Gottfrid püspök. Fulkónak hívták atyját, a ki feleségének halála után szerzetessé lett és 5 éves fiát, Gottfridet ir kolostorba adta nevelés végett. Gottfrid nem is hagyta el a kolostort. Ő is felvétellett a szerzetbe. Eleinte a betegeket ápolta. 25 éves korában pappá szenteltetett, majd a nogeni kolostor vezetésével bízták meg. 1103-ban amiensi püspökké választották. A választást csak a pápai követ, Rikárd bibornok parancsára fogadta el. A szegényeknek valódi atyja lett. Az egyházi fegyelmet szeretettel, de egyszersmind kitaró buzgalommal vi-szaállítani igyekezett. A bünt kimélet nélkül ostorozta. Mivel pedig emiatt a gonoszokat olyannyira maga ellen bősztette, hogy azok meg is akarták ölni: a püspökségről lemondott; lemondását azonban a Beauvaisban összegyűlt zsinat el nem fogadta. Gottfrid ennélfogva egész haláláig tovább vezette egyházmegyéjét. Meghalt 1118. november 8-án Soissonban, ahol a kolostorban el is temettetett.

2. Sz. Deusdedit pápa. 615—618-ig kormányozta az egyházat. Isten annyira kiűntette, hogy a belpoklosokat, akiknek sebeit ő megcsókolta, nyavalyájuktól azonnal megszabadítá.

3. Sz. Kolos, Nikosztrát, Szimforián, Kasztor, Szimplic képfaragók, vértanuk Rómában. Mivel mint keresztények pogány bálványképeket faragni nem akartak, a Dioklecián-féle keresztényüldözés idején elfogattak, megkinoztattak, ólomkoporsóba zárva folyóba vettek.

November 9.

1. Sz. Tivadar katona, vértanu. Maximián császár idejében szolgált. Mikor a keresztények üldözésére kiadatott a császári parancs, önként jelentkezett a bírák előtt, mint keresztény. A bírák gondolkozási időt engedtek neki. Ő ezalatt a börtönbe zárt keresztényeket a vértanui halálra lelkesítette; majd Cibele bálvány-templomát fölgyújtotta. Emiatt elfogták, megkorbácsolták, kinpardon kifeszítették, vaskarmokkal szaggatták, végre elevenen máglyára ítélték. Testét, mielőtt megégett volna, a keresztények kimentették és eltemették 306-ban, Pontus tartomány Amazea városában. A XII.

század óta feje Gaetában, többi testrésze Brindisiben tiszteltetik.

2. Sz. Euszólia és sz. Szopatra szüzek, Konstantinápolyban. Szopatra Mauricius császár leánya volt.

3. Sz. Urszin püspök, Bourges közelében. Az apostolok utódai szentelték fel Rómában püspökké.

November 10.

1. Avellini sz. András. 1520-ban, Castro Novo helységben, a nápolyi királyságban született. Mint ifjút, ledér nők bűnre csábították, de célt nem értek. A jogtudományok elvégzése után pappá lett s egyházi ügyeket védett. 1556-ban a teatinok szerzetébe lépett, s akkor vette föl az András nevet, keresztneve Lancelot helyett. Szigorúan önsanyargató életet élt. Folyton elfoglalta magát munkával. 4 óra hosszat aludt. A bold. Szüzet kiválóan tisztelte. Majd egész Nápoly lakossága nála gyónt. Tanácsát előkelő egységek, mint Borromei sz. Károly is kikérték. Önmagát haszontalan bűnösnek tartá. Meghalt 1608. november 10-én, 88 éves korában. Nápolyban, a teatinok templomában temettetett el. XI. Kelemen pápa 1712-ben a szentek közé iktatta.

2. Sz. Trifon és Respiez vértanuk. 250-ben, Décius császár idejében, Bithíniában, Apamea helységben elfogták, Nicea városába, Akvilin helytartó elé hurcoltattak. A helytartó őket különféleképpen kizsárolta, télen jégen mezitláb járatta, lábaikba szegeket veretett, azután őket megostoroztatta, vaskarmokkal szaggattatta, oldalait fákllyakkal süttette, végre lefejeztette.

3. Sz. Trifenna és Trifóza nők, Likaoniában, sz. Pál prédikálására s sz. Tekla példája által fellelkesítve a keresztény hitben nagy előmenetelt tettek.

November 11.

1. Sz. Márton püspök. A mai Szombathelyen, vagy Győr-Szent-Márton városban született. Atyja magasrangú katonatiszt és anyja is pogányok voltak. Mártont is pogánynya igyekeztek nevelni. Ő azonban megismerte a keresztény vallást, fölvetette magát 10 éves korában a keresztényjelöltek, hitujoncok közé 15 éves korában katonává lett. Könyörületessé szívvvel viseltetett a szegények és a betegek iránt. Amiens város kapujánál télen egy ruhátlan koldust talált. Katonaköpenyét kettévágta és az egyik részt a koldusnak adta. 18 éves volt ekkor, felvette a keresztiséget. Ket év múlva elhagyta a katonaságot s Poitiers püspökének, sz. Hilárnak vezetésére bizta önmagát. A keresztény vallásban elegendő jártasságra tevén szert, visszatért szülőhelyére, hogy szüleit is és rokonait is a keresztény hitnek megnyerje. Anyját, több rokonát és ismerősét is megtérítette. Az árián eretnekek üldözték. 4 éven át egy pappal együtt a genuai szigeteken remeteéletet élt. Visszament Poitiersbe, ahol sz. Hilár őt pappá szentelte. Márton Poitiers közelében kolostort alapított, azt 6 éven át kormányozta. Tours püspökévé választott. Mint püspök Tours közelében is létesített kolostort és abban mint szerzetes ő is szigorúan élt. Jótékony s fáradhatatlan buzgó életét 81 éves korában, a IV. század végén fejezte be. Toursban temették el. Csontját a reformátorok 1562. május 15-én elégették és a hamut szélnek eresztették.

2. Sz. Mennás katona, vértanu. Frigiában, Dioklecián császár idejében. A katonai életet elhagyva, remetévé lett, majd magát nyíltan kereszténynek vallotta; miért is kegyetlenül megkínozták, végül lefejezték.

3. Sz. Athenodor vértanu Mezopotámiában. Diok-

lecián császár és Eleuz előljáró alatt tüzzel és más mód n kínozták, végre fejeztésre ítélték. A bakó mellette holtan összerogyott. Más nem merte lefejezni. Athenodor esendesen hunyt el.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

K. I. (Dunaföldvár.) A kat. olvasókör lapját rendszeresen küldjük, de az utolsó szám visszajött. Ha már több példányt nem kaptak meg, úgy annak a kezén maradtak, aki a levélbördőtől át szokta venni. A hiányzó számot ismét elküldük, de többé nem a kör, hanem az ön nevére. S ha megírja, hogy mely számok maradtak el, az ön címére az összes elmaradt számokat megküldjük. De arra kérjük önt, hogy a lapot másoknak is adja át olvasni, vagy vasárnap délutánokon hívja oda elvarátainkat a lakására s ott olvassák föl hangosan. Még néhány körből visszaküldték a „Magyar Néplap“-ot, a kör tagjainak tudtán kívül, akik most nálunk keresik az elmaradt számokat. Figyelmeztetjük a körtagokat, ha a lapot a kör pénztárából fizetik, a tagok határozzák meg, hogy a körbe milyen lapok járjanak. S ha valamely katolikus lapot a tagok többsége ohajának ellenére se hozatnának meg, a tagok nem kötelesek a tagsági díjat megfizetni. Együttal megjegyezzük azt is, hogy a mi igazságunk mellett ékesen szól az a körülmény is, hogy több helyen lapunkat eldugják az olvasók szeméi elől, sőt némely helyen azt mondják, hogy nem jött meg. Pedig mindig megmegy. Ha nem volna igazunk, akkor nem dognák el lapunkat, hanem még terjesztenék is ellenfeleink, mert jól tudnák ők is, hogy az olvasó közönség előbb-utóbb észrevenné álláspontunk igaztalanságát és ő maga hagyná el a „Magyar Néplap“-ot. De ezt nem merik remélni, tudják jól, hogy aki lapunkat olvassa az nem is hagyja el, mert igaza van. Azért arra igyekeznek, hogy a nép ne olvashassa. — **K. K.** (Szalatnya.) A cikk jó, szívesen közöljük. Üdvözljük a régi ismerőst! — **R. P.** (Esztergom.) Szabad egy-két kérdést feltennünk? A „Magyar Néplap“ támadja-e a „Néppárt“-ot, vagy a „Néppárt“ a „Magyar Néplap“-ot? A „Magyar Néplap“ akarja-e a „Néppárt“ előfizetőit elhódítani, vagy a „Néppárt“ a „Magyar Néplap“-ét? A „Magyar Néplap“ ült-e a „Néppárt“ nyakára, vagy a „Néppárt“ a „Magyar Néplap“-éra? A „Magyar Néplap“ ad-e az olvasói elé hamis adatokat, vagy a „Néppárt“? A „Néppárt“ állításait megcáfolta-e a „Magyar Néplap“ s a „Magyar Néplap“-ét megcáfolta-e a „Néppárt“? Küzdünk-e mi alattomos módon, titkos levelekben a „Néppárt“ ujság ellen, s a Molnárék küzdenek-e így a „Magyar Néplap“ ellen? Mi élesítjük-e tehát az ellentéteket, mi szitjuk-e a tüzet, vagy Molnár urék? Mi a béke érdekében mindent megtettünk, még mielőtt a harc kitört volna; mi az ellentéteket mind el akartuk simítani, de a másik oldalon nem akarták, mert azt hitték, hogy ők sokkal erősebbek s a „Magyar Néplap“-ot, eszméivel együtt, a kis ujjukkal is megtudják fojtani. Mikor az érsekújvári gyűlésen Zichy Nándor gróf ur támadása érte a 29 pontot, akkor e lap felelős szerkesztője elment Molnár preláthus urhoz s azt mondotta neki: A huzakodásnak a párt inná meg a levét, azért azt el kell kerülni. S dacára, hogy Zichy gróf ur megtámadott bennünket, mi e támadásról nem veszünk tudomást, azt nem tesszük lapunkban szóvá, ha a párt napilapja, az „Alkotmány“ is hallgat róla. De ha az „Alkotmány“

világgá kürtöli, akkor nekünk lehetetlen nem tárgyalnunk az esetet. Igen, ezt mondta Molnár urnak felelős szerkesztőnk s tudja mi volt a felelet? Az, hogy az „Alkotmány” a következő számban nemcsak a gyűlés lefolyásánál hirdette, hogy Zichy Nándor gróf ur a 29 pontot határozottan visszautasította, hanem ezenkívül még a vezércikkében is foglalkozott e ténnyel. Azt kérjük ezek után: ki tehát a szakadás oka? Vajjon nem szándékosan és erőszakkal kényszerítették-e bele minket? Őök csak a felszínről ítélnék, mert az ilyen kulisszatitkokat nem ismerik. Azért aztán ítéletük téves és sokszor az ártatlan felett török el a pálcát. A békére senki se készebb, mint mi. Igen, még ma is, mert higgyem, hogy a mi szívünk vérzik legjobban, ha a párt állapotára gondolunk. De béke csak úgy lehet, ha feltételeink (a 29 pont) rideg visszautasításra nem találunk s az ellenfél is leteszi fegyvereit. Azért hát tanácsaival ne hozzánk forduljon, hanem Molnár urhoz.

KÖNYVES-POLC.

„A Lurdi Gyógybalzsam” vagyis kilencznapis s más ájtatosságok, imák és énekek a lurdi szeplőtelen Szent Szűz tiszteletére című s 249 lapra terjedő szép imakönyv alulírott nál még mindig kapható. Egy példány ára: hörkötésben 60, vászonkötésben 50 és fűzve 45 kr. — Ezen felül minden példány után 5 kr. postadíj jár. Tömeges megrendelés portomentesen.

Csik-Sz.-Királyon, 1899. október hó.

Vitos Mózes, nyug. lelkész.

„Szent skapuláré” című imakönyvet most nyomatták ki harmadszor a győri kármelita atyák, ami az imakönyv kedvességének kétségtelen bizonyítéka. Ezt az imádságos könyvet senki se nélkülözheti, ki a skapulárét viseli, mert benne megtalál mindent, amit a skapuláréről tudni kell. Meg van ez imakönyvben az ugynevezett „Kis Officiam” is, amit a skapuláré-társulat tagjainak végezniök kell. De másféle imádságok is vannak benne. Tehát akinek ez imakönyve megvan, más imádságos könyvre nincs szüksége. Társulati tagok azért tekintsék kötelességüknek e szép imakönyv buzgó terjesztését maguk között, de a társulat keretein kívül is. Ára fűzve 30 kr., egyszerűen kötve 55 kr., diszpéldány 1 frt, 5 kr., egyszerű hörkötés 2 frt, párnásan

kötve 3 frt. Megrendelhető ezen a címen: *Kármelita atyák, Győr.* 12—15.

Jézus Krisztus isteni Megváltónk élete. A négy evangéliumból időrendben összeállította és magyarázó jegyzetekkel ellátta dr. Balits Antal székesegyházi kanonok. Ára csak 1 frt. Kit ne érdekelné az Ur Jézus Krisztusnak élet-története, amelyet mindenki ismer ugyan, de rendszeresen és időrendben nagyon kevesen ismernek. Sőt népies könyv még nem is volt eddig a magyar irodalomban, mely edes Jézusnak életét eképp tárgyalta volna. Balits ur tehát a rendszert tekintve, úttörő munkát végzett. S derekasan végezte, mert könyve könnyed, egyszerű, világos. Teménytelen jegyzeteivel pedig a nehezebb helyeket megvilágítja. Ajánljuk is a legmelegebben olvasóink szíves figyelmébe. Reméljük, hogy ezt a nagyon hasznos könyvet, a mi Jézusunk hiteles élettörténetét minden előfizetőnk megveszi. Kapható a *Magyar Néplap* szerkesztőségében. Budapest, Prátor utca 44. sz. Aki 1 forintot beküld annak azonnal küldjük a könyvet.

Budapesti piac.

Buza. Tiszavidéki 825—863 frt. Pestvidéki 825 frt. Fejérmegyei 835 frt. Pestmegyei 825 frt. Bácskai 822 frt. Erdélyi 825 frt.

Rozs. 652—657 frt.

Árpa. 585—6 frt.

Liszt.

0	1	2	3	4	5	6	7
14.30	13.70	13.10	12.50	12.10	11.80	11.10	9.80
	7½	8	finom	goromba			
	7.90	6.20	Korpa 4.20	4.30			

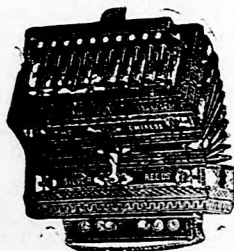
Széna, szalma, takarmány. Jobb széna 2.40—2.90 frt. Muhar 3.10. Alomszalma 1.30. Zsuppszalma 1.70. Szecska 2.10, száz kilónkint.

Baromfi. Élő csirke rántani való 65—75 kr, sütni való 70—1.10 frt. Tyuk 90—1.30 frt. Kacsa hizott 2.20—2.60 frt, sovány 1.60—1.70 frt. Lud hizott 4.60—5.20 frt, sovány 3—3.20 frt.

Tojás. Friss I. rendű 100 darab 3.30—3.40.

A szerkesztésért felelős: **Németh Gellért.**

Tessék képes árjegyzéket bárnii!!

Olcso és kitűnő hangszerek csakis
Bárány Dezső
mű-hangszerésznél kaphatók
Budapest, VIII., Kerepesi-út 57 á.
Nevezetesen:
**harmonikák, hegedűk, fuvolák,
czimbalmok, cziterák**
és mindennemű hangszerek jótállás
mellett.

!!Képes árjegyzék vidékre ingyen!!

Készpénz kölcsön

földbirtokokra és házakra,

a valódi bec érték három negyed részéig 20—60 évi törlesztésre Birtokos fölmondhat, pénzintézet ellenben nem.

Lebonyolítás 14 nap alatt.
Konvertálás bélyeg- és illetékmentes.

Semmi előleges költség
Beküldendő csakis telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokiv másolat.

Ingatlan- és Jelzálog-Forgalmi-Intézet
Budapest, VI., vácsi-körút 39.

Intézetünk az egyedüli, mely az ország minden megyéjéből hatóságok és a legtekintélyesebb földbirtokosok általokmányoszerűleg ajánlván s fennállása óta (1890) 50,000,000 frinyi kölcsönököt szavazott meg.

Kiadó vendéglő.

Nagy-Piszaniczán a nagy vendéglő azonnal bérbeadó a korcsmával, három nagy szoba, konyha, kamara, pincze, istálló, kocsiszin és kert, valamint a hezzátartozó mézsárszék nagyon ocsó árért megkapható. Bővebb felvilágosítás, valamint a feltételek megtudhatók Jandre Cikusanál, Nagy-Piszanica, up Gergyevác (Horvatország.)

Egy jó családból

való középkori hajadon, ki a háztartás minden ágában teljesen jártas, mint házvezetőnő egy jobb plebánián keres alkalmazást s nem annyira a fizetés, mint jó bánásmódra reflektál. Címe megtudható e lap kiadóhivatalában.

Egy kitűnő forgalmu gőzmalom Nagy-Kanizsa város közvetlen közelében 8 lóerjű gőzgéppel, 2 pár kővel, lakházzal és fél hold kerttel azonnal szabad kézből eladó. Bővebbet a tulajdonosoknál: **Bognár József és Társainál, Szepetnek, Zalamegye.**

Gazdáink szives figyelmébe

a legmelegebben ajánljuk az egész világon elterjedt páratlanul jó hatásúnak bizonyult gyógyszer **Disznóvész ellen,**

mely a sertéseknek fellépő vérszt annak tovább terjedését meggátolja: Kitűnő vegyi összetételénél fogva nemcsak a különféle betegségektől óvja meg a sertéseket, hanem azoknak hizását a legnagyobb mértékben előmozdítja: — mit számos ezekre menő közsönet és hálaílvánításokelégé igazolnak. Ára használati utasítással együtt egy eredeti nagy félkilós csomagnak 50 kr., egy kilós nagyobb csomagnak 90 kr. — 10 csomagos rendeléseknél bérmentve küldi a

Szent István gyógyszerár, Somogy-Szill.

Ugyancsak itt kapható a köszvény, rheuma, csúsz, izom kereszt s mindennemű csontbántalmaknál kiválóan jönak bizonyult

Köszvény-Balzsam,

mely gyógybalzsam már igen sokaknak adta vissza teljes egészségét — mit eredeti okmányok igazolnak. Rendszeres használatánál kiűzi a csontnak mindennemű bántalmait, a szervezetet feltűnően edzi s így természetes tulajdonsága az, hogy a testnek fiatalos rugékonyságot ad. Egy eredeti üveg ára használati utasítással 70. Egy nagyobb eredeti üveg ára 1 frt 25 kr.

Megrendelésnél kértetik a lapra hivatkozni.

STOWASSER J.

Cs. és kir. udvari hangszergyáros, tökéletesen javított és szabadalmazott tárogató feltalálója

Budapest, II., Lánchíd-u. 5.

Hegedűk 3, 4, 5, 6 fűtől feljebb.
Gordonkák 8, 10, 12, fűtől feljebb.
Trombiták 12, 15, 18, 20 fűtig.
Czimbalmok 35 fűtől 300 forintig.
Tárogató ősi magyar hangszer 20 fűtől 60 fűtig.

Harmonikák 2, 3, 5, 6, 8, fűtől feljebb.
Községi dob két verővel 9 frt 50 kr.

Finom hegedű
vonóval és lakirozott fatokkal
8 forint.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve megküldetik.

Dupla villany-delejes kereszt vagy csillag.

R. B. sz. 86.967. gyógyit és felvidít jótállás mellett! köszvény, rheuma, aszthma, álmatlanság, fülzugás, ischias, nehéz hallás, idegesség, étvágytalanság, sápkór, fogfájás, migrén, szivdobogás, tehetetlenség, fejfájás, epilepsia, eskór

valamint minden idegbajban. Még 20 éves betegségek is teljesen meglették vele gyógyítva! Azon beteg, a ki az én készülékemmel legfeljebb 45 nap alatt meg nem gyógyul, a pénzt azonnal vissza kapja. A hol már semmit sem használt, ott kérem az én készülékemet megkísérteni.

A kis készülék 2 frt, csak gyermekeknek és nagyon árdekeny nőknél alkalmazandó. A nagy készülék 3 frt, rézibb, de legfőképpen 20 évig tartó betegségeknek alkalmazandó. Utánvetel vagy előleges fizetés mellett küld szét a központi elárúító hely a bel- és külföld részére.

MÜLLER ALBERT Budapest, V., Kálmán-u. 19 P.

Főraktár: Garay G.-nél Budapest, V., Lipót-körút 21 a Petrovics N. drogulánál, Budapest, IV., Bécsiutca 2. szám.

Sertésvész és mindenféle sertésbetegségek ellen egy

minden háznál található sertés ellen, mely évek óta kitűnő óvszernek bizonyult. — Alulirt család sertésénél ezen óvszer 50 év óta használtatik s azóta egy sertés sem hullott el, de még beteg sem volt. Használati utasítást díjmentesen küld **Gyömrei János, Zenta, Bácsm.** Árpád-utca 315. sz. (Válaszra 15 kros bélyeg melléklendő.)

RÉTAY és BENEDEK

miseruhák, egyházi szerek, zászlók és egyleti lobogók gyára

oltár és szószék-építész, templomdiszító és aranyozó vállalat

Budapest IV. kerület, Lipót-utca 21. sz.

A nagymélt. és főtisztelendő Császká György káloesal érsek, a budapesti és a kézdivásárhelyi oltáregylet szállítói.

Ajánlják bőven felszerelt raktárukat, nevezetesen: miseruhákat, templomi zászlókat, tűzoltó-, iskolai és temetkezésegyleti, iparos-alegyleti lobogókat, szentségtartókat, kelyheket, áldoztató kelyheket, keresztet, füstő öket, oltárlámpákat, csillárokat, szobrokat, nagy választékban! Elfogadják stációképek és szentképek festését; oltárok, Mária-trónok, Krisztus-sirok és szószékek akármilyen rajz szerinti művészies elkészítését. Egyházi kelmék, csipkék, falfeszítetek, bucsujáró feszítetek nagy választékban kaphatók raktárunkon.

Kivánatra készségesen küldünk bérmentve árjegyzékeket és alkalmas mintákat.

Huzás november 16. 17.

M. kir.

Osztály-

Huzás november 16. 17.

szab.

sorsjáték.

I. cz.

Mindaddig, míg e földön ember él, gondolatai oda lesznek irányítva, hogy magát s hozzátartozóit a lehető legjobb körülmények között tartsa fenn s bármily elveikkel birjon is a vagyonszerzés módját illetőleg, — különös ritka esetben van megelégedve azon keresettel, — melyhez hivatásszerű foglalkozása révén juthat. — Ezen általánosan elismert ténynek okát nem nehéz kitalálni, mert mindenki tudja, hogy az „élet“ manapság mindig nagyobb s nagyobb követelményeket támaszt az egyesekkel szemben.

Sokan a könnyebb megélhetés utáni vágytól eltelve a börzén kísérik meg szerencséjüket, de ezen meg gondolatlanok már előre is veszve vannak, mert itt ha valaki például 1000 frtot akar nyerni, annak legalább is két, sőt háromszor annyit kell kockáztatni s ily körülmények között nem csoda, hogy a tőzsde oly sok családot juttat koldusbotra.

Az ok pedig abban rejlik, mert itt nagyobb a kockázat, mint az esély.

A m. kir. osztálysorsjátéknál ez megfordítva áll.

Elenyészítő csekély kockázattal rendkívül kedvező nyerési esély áll szemben. Itt csak meggazdagodni lehet de tönkre menni nem.

A sorsjáték összes betétei nyereményekre fordítanak s csak így lehetséges, hogy a kibocsájtott 100.000 sorsjegy közül 50.000 s így

minden második szám

nyereménnyel sorsoltatik ki.

A főnyeremények pedig oly magas összegűek, minőkkel a most fennálló sorsjátékok egyike sem dicsekedhetik. A legmagasabb közöttük esetleg

1 millió korona

és azonkívül egyenként 600.000, 400.000, 200.000, 100.000, 90.000, 80.000, 70.000, 60.000 stb. stb. összegű főnyeremények jutnak a résztvevőknek.

Az osztálysorsjáték a szerencsekísérletnek legajánlatosabb módja, mert eltérőleg az erkölcsileg is káros szerencsejátékoktól, nem vonja el az embert rendes foglalkozásától s dacára a rendkívül kedvező esélyeknek alig jár kockázattal. Tekintve, hogy a sorsjegykészlet igen csekély, kérem kell, hogy becses megrendelését alanti jegy felhasználásával mielőbb birtokomba juttatni sziveskedjék, hogy azt soron kívül elintézhessem.

Teljes tisztelettel

Fekete Károly,

a m. kir. osztálysorsjáték főeláruló helye
V., Deák Ferencz-utca 14.

Ezen megrendelési jegy levágandó s teküendő. Bérmentetlen levelek nem lesznek elfogadva.

M. N.

Megrendelési lap.

Tek. Fekete Károly urnak

Budapest, V., Deák Ferencz-utca 14.

Megrendelek ezennel az ötödik m. kir. szab. osztály-sorsjáték első osztályát a:
 drb egész sorsjegyet á . . . 6 frt — kr.
 „ fél „ „ . . . 3 „ — „
 „ negyed „ „ . . . 1 „ 50 „
 „ nyolczad „ „ . . . 75 „
 Postaalványnyal küldöttem . . . frt . . . kr.
 Ide mellékelve „ „ frt . . . kr.
 A sorsjegyet a fent megnevezett helyre küldeni.
 A fent megnevezett helyre küldeni.

Név
 Foglalkozás
 Lakhely
 Közlebbi cím
 Kelt

Jegyzéke az V. sorsjáték 50,000 nyereményének.

A legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben a tervezet 9. §. szerint

1,000,000 Korona.

	Jutalom	Korona
1	nyer. á	600.000
1	"	400.000
1	"	200.000
2	"	100.000
1	"	90.000
1	"	80.000
1	"	70.000
1	"	60.000
1	"	40.000
5	"	30.000
1	"	25.000
7	"	20.000
3	"	15.000
31	"	10.000
67	"	5.000
3	"	3.000
432	"	2.000
763	"	1.000
1238	"	500
31790	"	200
3900	"	170
4900	"	130
3950	"	80
2900	"	40
50000	nyeremény és 1 jutalom	13 160 000

Nyeremény esetén óvatos közlés s legszigorubb titoktartás.

A hivatalos sorsolási jegyzéket a m. t. megrendelőimnek a huzás befejezése után azonnal megküldöm.

A hivatalos játéktervezet minden megrendelőnek díjmentesen megküldetik.

Az első osztályu sorsjegyek á ai:

Egy egész sorsjegy 6 frt. — Egy fél sorsjegy 3 frt. Egy negyed sorsjegy 1 frt 50 kr. Egy nyolczad sorsjegy 75 kr.